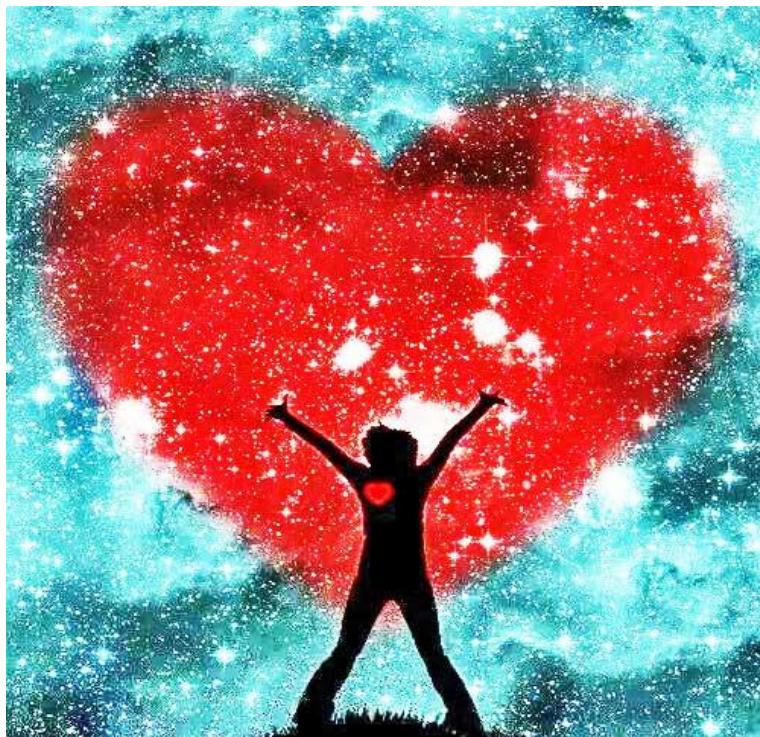

Liefde leren, leven en doorgeven

Parochieplan 2024 – 2029

Parochie Dongen en Klein Dongen-Vaart

Parochie Heilige Geest

Versie 21 september 2023

Uw liefde in de wereld

Geef ons ogen
die de kleine dingen van de gewone dag zien
en in het licht zetten;
geef ons oren die de verborgen vragen
in het gesprek met anderen opnemen;
geef ons handen die niet langer overleggen
of ze zullen helpen en goed zullen zijn.

Laat uw licht doordringen
door het venster van onze ziel
in ons binnenste,
zodat wij stralen in onze omgeving
en onderweg met medemensen.

Maak ons tot een venster
waardoor uw liefde in de wereld schijnt.

Edith Stein

Een nieuw parochieplan

“Maak ons tot een venster waardoor uw liefde in de wereld schijnt.”

(E. Stein)

Wat de toekomst ook brengen moge, we leggen ons niet neer bij de krimp in onze parochies. Met het parochieplan 2018 – 2023 traden we deze tendens al positief tegemoet. We hebben nieuwe modellen en methodes van werken overgenomen en de parochievernieuwing omarmd. Met de lokale parochievernieuwing en de opzet van missionaire teams in de nieuwe Pastorale Zones zullen we vertrouwd beleid en vertrouwde pastorale werkvormen opgeven, want we willen de parochies toekomst geven. Net als Abraham willen we onze vertrouwde omgeving verlaten en op weg gaan. We hebben niet precies voor ogen waarheen, maar op één of andere manier gaan we die weg met Jezus Christus, die zichzelf heeft leren kennen als de weg.

Het nieuwe parochieplan is ontstaan door het pastoraat van de afgelopen jaren te evalueren, door materiaal en verslagen m.b.t. de missionaire kerk en Synodale Weg (parochieel en diocesaan) en ook de visie van het Bisdop op het pastoraat tot ons te nemen. We volgen een weg van luisteren en leren; en we zijn op weg van onderhouds-kerk naar missionaire kerk.

Om onze vernieuwingen kracht bij te zetten, hebben we meer dynamiek in onze missie en visie aangebracht. We willen onze parochies in beweging brengen. Ook na het verschijnen van dit parochieplan zullen we het materiaal over parochievernieuwing en de missionaire kerk blijven bestuderen en zullen we nieuwe initiatieven blijven ontwikkelen.

We weten dat het woord ‘missionair’ in onze parochies al snel het beeld oproept van ‘ongewenst en opdringerig evangeliseren’. Daar zijn veel parochianen allergisch voor. En terecht! Wel willen we als parochie een wervende uitstraling hebben en aantrekkelijk zijn voor buitenstaanders. In onze communicatie zullen we het woord

‘Parochievernieuwing’ gebruiken. Het woord ‘missionair’ gebruiken we wanneer we duidelijk kunnen maken wat we ermee bedoelen.

Oude activiteiten achterlaten en nieuwe wegen inslaan geeft onvermijdelijk onrust. Tegelijk zal het belangrijk zijn, voor zover mogelijk, duidelijk aan te geven waar we heen gaan, welke route we volgen. Pastoraal Team, Parochiebestuur en het Adviesorgaan kunnen alleen in samenwerking met onze parochianen bouwen aan de parochie van de toekomst. We zullen alle gedoopten, sympathisanten en gasten stimuleren om verantwoordelijkheid op zich te nemen op basis van hun doopsel en hun geloof. Stap voor stap gaan we op weg. Stilstaan is geen optie. Dat zullen we steeds opnieuw duidelijk maken.

Visie van het Bisdom

Samengevat

God zal erin voorzien

Geloof

we willen groeien in geloof

andere mensen worden met een nieuwe visie

het oude en vertrouwde loslaten zonder het nieuwe land al te kennen

Leerlingen

we willen Jezus volgen en groeien in de vertrouwelijke omgang met Hem

meewerken met Hem die werkzaam bij ons blijft

we zijn de nieuwe missionarissen die naar buiten gaan

om overal de Blijde Boodschap te verkondigen

Gemeenschap

we zijn op weg naar aantrekkelijke geloofsgemeenschappen waarin mensen Gods liefde ervaren en waarmaken

De Weg

Jezus zet ons in beweging we willen nieuwe wegen verkennen; met Jezus en op zijn manier

Wat is de Missionaire Kerk?

Samengevat

Wij willen leerlingen van Jezus zijn

Ontdek Jezus

Wij willen met Hem en elkaar verbonden leven

Neem deel aan een kleine geloofsgroep

Wij willen allen (meer) bekend maken met de liefde van God

Deel je geloof en nodig anderen uit

Wij willen leidinggeven zodat eenieder tot bloei komt

Dien met je talenten in kerk en samenleving

Wij willen handelen vanuit een diepe verbondenheid met de Heer

Bid en ontvang de sacramenten

1. Missie en visie

Als parochies zijn we een deel van de Wereldkerk en in het bijzonder van het Bisdom Breda. We voelen ons verbonden met de andere christelijke kerken en alle mogelijke bondgenoten in onze regio.

De missie waar wij voor staan:

Liefde leren, leven en doorgeven

De visie waar wij voor gaan:

We willen de komende vijf jaar aantrekkelijker worden en groeien

- We gaan voor een lerende parochie, paragraaf 3.1.
- We gaan voor een vierende parochie, paragraaf 3.2.
- We gaan voor een gastvrije parochie, paragraaf 3.3.
- We gaan voor een barmhartige parochie, paragraaf 3.4.
- We gaan voor een zichtbare parochie, paragraaf 3.5.

2. Over onze missie

Geloven in liefde, iemand liefhebben, je naaste liefhebben; het hoort allemaal bij het mens zijn. Tegelijkertijd is er een lange christelijke traditie, waarin liefde wordt verbonden met de kern van ons geloof.

Zo leren we dat één van Gods namen 'Liefde' is. "Het wezenlijke van de liefde is niet dat wij God hebben liefgehad, maar dat Hij ons heeft liefgehad" (1 Johannes). Wij, Gods volk, zijn onderweg naar die Liefde. Jezus Christus heeft ons wegwijzers voor onderweg gegeven: "Je moet God liefhebben en je naaste als jezelf". Tegelijkertijd is Jezus Christus zelf de weg.

Hij geeft ons een helper, de heilige Geest, om ook in verwarrende tijden onze weg te vinden. De Geest is de liefdevolle band van Vader en Zoon. De Heilige Geest wil Gods liefde in ons hart uitstorten. (Romeinen 5,5)

We willen doen wat we preken en uitnodigen tot christelijk leven. Onze missie helpt ons om inzicht te krijgen in de oorsprong en het doel van ons leven. Het geeft inzicht in de manier waarop we in de samenleving staan en de manier waarop we ons pastoraat vorm willen geven. Onze missie oriënteert ons op het doel van het parochiële leven.

De missie die we hebben geformuleerd wil geen mensen uitsluiten, maar zoekt juist de mogelijkheden om over ons geloof te communiceren, in dialoog te gaan; ook met andersgelovigen, twijfelaars en zinzoekers.

Dit is onze missie. Hier staan we voor en zó willen we gekend zijn. Deze missie zullen we zichtbaar maken in ons handelen en communiceren.

3. Van visie naar doelen en acties

3.1. We gaan voor een lerende parochie

Aan het slot van het Matteus-evangelie geeft Jezus een zending: Ga dus op weg en maak alle volken tot mijn leerlingen. Zijn opdracht is duidelijk, maar niet vanzelfsprekend. We zien de urgentie van deze opdracht. We zullen het 'waarom' en 'hoe' van onze zending duidelijk moeten maken. We werken eraan om deze evangelische opdracht tot een opdracht voor onze parochies te maken. Dat vraagt om een verandering in onze geloofshouding en dat is ambitieus.

We richten ons op het eerste deel van de opdracht: Leerling zijn. Wat we niet willen: Onze parochianen scholen, waarna ze het geloof op de hoeken van de straten moeten gaan verkondigen. Verkondiging zal steeds weer beginnen met luisteren en leren, zoals we dat in de Alpha en Godly Play proberen. Christen zijn is leerling zijn! We luisteren naar de woorden van de Schrift, naar de aanwezigheid van Jezus Christus in ons leven (o.a. in het gebed) en naar de levenservaring van onszelf en anderen. Ieder die deze leerstof enthousiast tot zich neemt, is een wandelende reclamezuil voor onze parochies.

Al in de afgelopen jaren gaven we in geloofsgesprek en (pre-)catechese ruime aandacht aan de dialoog. We willen zowel recht doen aan levensvragen, als aan verdieping in schrift, liturgie en gebed. Zo willen we mensen nieuwsgierig maken, bemoedigen en hun band met God en de gemeenschap bevorderen. Een dialoog reikt mensen woorden aan om over hun geloof te kunnen spreken. Onder leiding van Paus Franciscus gaat de R.K. Kerk momenteel een Synodale Weg. Dat betekent dat we samen de weg naar de toekomst proberen te gaan. Deze Synodale Weg, op het niveau van parochies en bisdom, heeft ons laten zien dat een ontvankelijke en luisterende houding belangrijk is voor onze gemeenschap.

In onze tijd zien we politici manipuleren, bedrijven de markt beïnvloeden en influencers de sociale media bestoken. Wij willen verantwoordelijkheid nemen, integer en dienstbaar zijn; niet 'ongewenst en opdringerig evangeliseren'. We willen present zijn voor mensen met geloofsvragen, geloofstwijfel en verlangen naar zingeving. Er is een omslag nodig van behouden wat we hebben naar missionair zijn en zoeken naar nieuwe wegen.

Ook in onze zending om 'leerlingen te maken' blijven we zelf leerlingen. Deze bescheiden houding geeft onszelf en anderen de ruimte om een authentieke houding in het geloof te vinden. We blijven altijd leerlingen: in de ontvangst van gasten, in onze respectvolle dienstbaarheid en in onze liefdewerken. Niet bevoogden, niet opdringen, maar naast mensen staan en dienen.

We gaan ervoor om ook in ons oecumenisch contact leerling te zijn. Onze broeders en zusters van de andere kerken hoeven niet bekeerd te worden. Die bekeringsdrift wordt in onze katholieke traditie zelfs verworpen. Wel willen we met hen leerling zijn en werken aan de wervende kwaliteit van onze kerken.

Doelen en acties

3.1.1.

Doel: dat we in onze parochies een lerende geloofshouding ontwikkelen, waardoor we God verstaan in de woorden van de Schrift, in de aanwezigheid van Jezus Christus in ons leven (o.a. het gebed) en in de levenservaring van onszelf en anderen.

Actie: *Eén jaar lang wordt de lerende geloofshouding gethematiseerd. Dat resulteert in een notitie waarin concrete handvatten worden gegeven, die systematisch worden geïmplementeerd. In deze notitie worden onderstaande doelen en acties meegenomen:*

3.1.2.

Doel: dat we ouders en kinderen bij hun vraag om de Doop, Eerste Communie, Vormsel en Huwelijk in geloofsgesprek en met Godly Play begeleiden naar een nieuwsgierige en lerende betrokkenheid.

Actie: *Door evaluatie en studie de juiste middelen vinden en inzetten om deze overgang te realiseren.*

3.1.3.

Doel: dat wij mensen met geloofsvragen, geloofstwijfel en verlangen naar zingeving bereiken en dat zij merken dat ze bij ons terecht kunnen.

Actie: *We zullen voor deze groep wegen vinden en inzetten, waarbij we hen tegemoet treden als leerlingen, die naast hen gaan staan.*

3.1.4.

Doel: dat we als parochianen de diepe geloofsband ervaren met onze zusters en broeders van de andere christelijke kerken en ons daarvoor laten voeden.

Actie: *Het Pastoraal Team zal ontmoetingen organiseren, waardoor we kunnen leren van ieders bijzondere gaven als start van elk leerproces dat we samen aangaan en waardoor we met elkaar kunnen werken aan de wervende kracht van onze kerken.*

3.2. We gaan voor een vierende parochie

We kennen in onze parochies Eucharistievieringen en vieringen van Woord en Communie, afgeleid van de Eucharistieviering. We gaan hier zowel principiëel als pragmatisch mee om en spelen de vieringen niet tegen elkaar uit.

Rond de Eucharistievieringen leven in onze parochies verschillende sentimenten. Voor sommige parochianen staan de Eucharistievieringen ver van het gewone leven en zijn er veel onverstaanbare formules. Anderen verlaten soms de eigen parochie om elders aan de Eucharistie te kunnen deelnemen. Ondanks de verschillen hebben de Eucharistievieringen een centrale plaats in het leven van onze geloofsgemeenschap. Het aantal parochianen dat aan de vieringen deelneemt is niet groot, maar substantieel en fundamenteel voor de opbouw van onze parochies. We verbinden onze Pastorale Brieven, bijbelgroepen en sacramentenvoorbereiding aan de zondagsvieringen. We willen in de viering op zondag het warme gevoel van gemeenschap met God en met elkaar ervaren. We willen zo vieren dat we de tijd vergeten. De livestream is een aanwinst, een kans voor de thuisblijvers, maar ook een kans om een viering nog eens terug te kijken.

In de Eucharistieviering is Jezus onze gastheer. In afgeleide zin geldt dat voor een viering van Woord en Communie ook. Het brood van de engelen is brood van de mensen geworden. Het Lichaam van Christus wordt gedeeld met de arme, de verslaafde en de zondaar (vgl. het Panis Angelicus). We gaan voor een geest van inclusiviteit, barmhartigheid en gastvrijheid; vóór, tijdens en na de viering.

We willen de liturgie zó vormgeven dat kerkgangers kunnen ervaren dat Jezus ons, zijn leerlingen, bemint en ons een bewijs geeft van zijn liefde tot het uiterste toe.

We willen niet alleen het verstand aanspreken, maar ook het hart. Een verzorgde liturgie, aansprekende rituelen en stijlvolle inrichting

helpen ons om als leerlingen te luisteren naar Zijn woord en het heilig brood tot ons te nemen. Gods woord vraagt van ons een actief luisterende houding. We willen die actieve houding bevorderen. Kerkgangers zoeken een verkondiging die getuigt, beeldend is, en aansluit bij het dagelijkse leven.

Wanneer mensen veelvuldig zingend en biddend kunnen deelnemen, zal dat het gevoel van gemeenschap met God en met elkaar vergroten.

Rust en stil gebed kunnen ons helpen om onze zorgen, eenzaamheid en fouten bij God neer te leggen. Wanneer er ruimte voor onze eigen gedachten is en we tot gebed kunnen komen, worden we geholpen in ons geloof dat God naar ons luistert.

De Eucharistieviering is een oproep tot omvorming: *'Zend uw Geest in ons, die over deze aarde gaat en maak ons tot een volk dat recht doet om gerechtigheid. Maak leven en welzijn toch groter en sterker dan oorlog en dood; en laat ons mensen zijn die woningen bouwen voor uw stad van vrede; breek het geweld in ons en breng ons thuis bij U...'* (Eucharistisch gebed 6). Deze oproep, tot zowel de omvorming van het hart als de omvorming van ons gedrag, willen we duidelijker tot uitdrukking brengen.

Doelen en acties

3.2.1.

Doel: dat we in onze parochies een vierende geloofshouding ontwikkelen, waarbij we het warme gevoel van gemeenschap met God en met elkaar ervaren.

Actie: *Eén jaar lang wordt de vierende geloofshouding gethematiseerd. Dat resulteert in een notitie waarin concrete handvatten worden gegeven, die systematisch worden geïmplementeerd. In deze notitie worden onderstaande doelen en acties meegenomen:*

Actie: *Voorgangers en de liturgische medewerkers werken aan een liturgie die spreekt tot het hart door het stimuleren van actief luisteren, van het samen bidden en zingen en aandacht te geven aan stilte voor eigen gebed en overweging.*

3.2.2.

Doel: dat de Eucharistieviering (en dat geldt in afgeleide zin ook voor een viering van Woord en Communie) mensen niet verdeelt, maar verbindt.

Actie: *Het Pastoraal Team maakt duidelijk wat ze met de zondagsviering voorhebben en richt haar beleid op het binden van mensen aan deze viering en het verbinden van mensen met elkaar.*

3.2.3.

Doel: dat parochianen bij hun voorbereiding op de zondagsviering geholpen worden met een breed aanbod van stimulerende activiteiten.

Actie: *Het Pastoraal Team met vrijwilligers verbreden en verdiepen het aanbod van activiteiten dat zich in de afgelopen jaren heeft gevormd (pastorale brieven, voorbereiding op de sacramenten, bijbelgroepen en soms ook diaconale activiteiten) in zijn stimulerende en missionaire kracht.*

3.2.4.

Doel: dat het muzikaal aanbod tijdens de vieringen goed verzorgd is en, omwille van zijn missionaire mogelijkheden, aansluit bij de diversiteit van kerkgangers.

Actie: *De koren ontwikkelen een aanbod van meerdere genres, waarbij naar schoonheid gekeken wordt, maar ook naar de liturgische kwaliteit en de mogelijkheid voor kerkgangers om veelvuldig mee te zingen.*

3.2.5.

Doel: dat de oproep tot omvorming die van elke zondagsviering uitgaat duidelijker tot uitdrukking wordt gebracht.

Actie: *Het Pastoraal Team formuleert in verkondiging en zending mogelijkheden om dit omvormende karakter van hart en handelen toe te passen in het leven van alle dag.*

3.3. We gaan voor een gastvrije parochie

Gods naam wordt in Exodus 3 aangeduid met: "Ik zal er zijn". Alleen in verbondenheid met de ander, met de gemeenschap en met God komt de individuele mens tot zijn recht. Het individualisme wijst op de waarde van de enkeling en van het geweten, maar wanneer het individualisme doorslaat, vervreemdt het mensen van elkaar. Wij gaan voor de waarde van de ander, ook de mens die ons vreemd lijkt, die anders denkt, of kwaadwillend lijkt. We willen dat mensen tot hun recht komen in hun verbondenheid met anderen.

Gastvrijheid is gebaseerd op deze fundamentele verbondenheid. Het is zowel in het Oude als in het Nieuwe Testament een belangrijke waarde, zowel voor de mens, als voor God. We leren God kennen als de gastheer die ons uitnodigt en gastvrij ontvangt. In de traditie hebben we Christus leren kennen als de gastheer in de Eucharistie. We kennen God ook als degene die klopt op de deur van ons hart en die ons vraagt om open te doen. De woorden van Johannes de Doper over Jezus - Hij moet groter worden, maar ik kleiner (Johannes 3,30) - geven het belang aan om ruimte te maken voor God. We zien hierin ook een model voor de manier waarop we ruimte kunnen maken voor een ander.

Met de gastenteams die de kerkgangers verwelkomen vooraf aan de zondagsviering, hebben we een start gemaakt om uit te groeien tot gastvrije parochies. We gaan voor gastvrijheid als een kwaliteit van heel ons parochieel leven; in gebed en vieren, in leren en dienen, in inrichting en communicatie. Wanneer we uitnodigen en mensen nieuwsgierig maken naar ons geloof, willen we hun nieuwsgierigheid belonen.

We gaan voor een inclusieve kerk. We accepteren geen vooroordelen en discriminatie op basis van armoede of rijkdom, geloof of ongeloof, ras, geslacht, geaardheid of welke vorm van discriminatie dan ook.

We zien het als onze taak om, waar we maar kunnen, mensen gelijk te behandelen. Ieder mens is een kind van God. In het voetspoor van Jezus willen we mensen met eerbied en onvoorwaardelijke liefde tegemoet treden.

In de Oecumene zoeken we een dialoog die is doortrokken van een open, luisterende houding naar elkaar. Als verschillende christelijke kerken kunnen we bij elkaar de goede gaven ontdekken die God aan ieder heeft geschonken. Die openheid willen we ook laten zien aan mensen met geloofsvragen, geloofstwijfel en verlangen naar zinging.

Doelen en acties

3.3.1.

Doel: dat we in onze parochies een gastvrije geloofshouding ontwikkelen.

Actie: *Eén jaar lang wordt de gastvrije geloofshouding gethematiseerd. Dat resulteert in een geactualiseerde notitie waarin concrete handvatten worden gegeven, die systematisch worden geïmplementeerd. In deze notitie worden onderstaande doelen en acties meegenomen:*

3.3.2.

Doel: dat individuele mensen tot hun recht komen, in verbondenheid met de ander, met de gemeenschap en met God, ondanks een doorgeslagen individualisme rondom ons.

Actie: *We onderzoeken de ontwrichtende effecten van het individualisme in onszelf, onze parochies en in onze omgeving, om de opbouw van onze parochies te bevorderen.*

3.3.3.

Doel: dat we in onze parochies vooroordelen en discriminatie voorkomen; en dat we een geest van inclusiviteit, barmhartigheid en gastvrijheid ademen.

Actie: *We onderzoeken ons parochiële leven op inclusiviteit en barmhartigheid, nemen onnodige hindernissen weg en versterken het uitnodigende karakter van onze parochies.*

3.4. We gaan voor een barmhartige parochie

Volmaaktheid is voor geen mens haalbaar. Wanneer we eenzijdig de nadruk leggen op idealen, regels en wetten, creëren we een blokkade voor mensen die toch al het gevoel hebben dat ze falen. Gods liefde gaat zelfs vooraf aan het gebod om lief te hebben. De volmaaktheid waartoe Jezus ons oproept, is de barmhartigheid. Zoals God de mens centraal stelt, willen ook wij mensen met hun twijfels en tekortkomingen in het centrum van onze liefde plaatsen. Wij willen venster, teken en getuigen zijn van Gods barmhartigheid.

De mens in nood mag niet zomaar voorwerp van onze liefdadigheid zijn. We zien allereerst een medemens, een kind van God. Wanneer we onszelf herkennen in de twijfelende mens en bedroefde mens, in de zondaar en de kwetsende mens, kunnen we als leerling nederig naast de ander staan, kunnen we zelf leerling zijn en kunnen we woorden van mildheid en wijsheid vinden.

Geen mens mag de toegang tot Gods barmhartigheid ontzegd worden (vgl. Matteus 23,13). We willen niet blind zijn voor de balk in ons eigen oog.

Het woord zondigheid roept gemakkelijk het beeld op van een voortijdige en onterechte veroordeling. Barmhartigheid wordt vervolgens een doekje voor het bloeden en God wordt gezien als een zure en strenge rechter. Daarom willen wij handvatten ontwikkelen om onze boodschap van barmhartigheid uit te dragen en die mensen te bereiken die nood aan barmhartigheid voelen.

“Geef ons handen die niet langer overleggen of ze zullen helpen en goed zullen zijn” (Edith Stein). De kerk kent lichamelijke en geestelijke werken van barmhartigheid. Christus is onze weg wanneer we de hongerigen, de dorstigen, de naakten, de vreemdelingen, de gevangenen en de zieken dienen. De dienst aan de mens in nood is een dienst aan God. De afgelopen jaren hebben we in onze parochies de

zorg voor mensen in armoede op een indrukwekkende manier ontwikkeld. We richten ons vooral op materiële hulp. Eigenlijk zouden de parochies zich nadrukkelijker moeten engageren met mensen in nood. Het is een evangelische opdracht om ook aanwezig te zijn en ruimte te maken voor de mens in geestelijke nood. We denken daarbij aan verschijnselen die verweven kunnen zijn met armoede, zoals eenzaamheid en gebrek aan participatie, schulden en schuldgevoel, zinnen doelloosheid.

Paus Franciscus heeft in de encycliek *Laudato Si* een verband gelegd tussen de zorg voor de naaste en de zorg voor het gemeenschappelijk huis (de aarde, het milieu). In de afgelopen vijf jaar is de zorg voor het gemeenschappelijk huis beperkt tot uitdrukking gekomen in het werk van de parochies. Er is nood aan vrijwilligers (of werkgroepen) die deze zorg op zich kunnen nemen. Gezien de actuele ontwikkelingen rond opwarming van de aarde en armoede, kunnen we het ons echter niet permitteren om deze zorg te verwaarlozen.

De kerk is het lichaam van Christus, maar Christus kan zich ook buiten de kerk manifesteren. Ook wanneer we ons verbinden met mensen en groepen die zich inzetten voor kwetsbaren, armen, gevangenen en verslaafden werken we mee met Gods genade.

Doelen en acties

3.4.1.

Doel: dat we in onze parochies een barmhartige geloofshouding ontwikkelen.

Actie: *Eén jaar lang wordt de barmhartige geloofshouding gethematiseerd. Dat resulteert in een notitie waarin concrete handvatten worden gegeven, die systematisch worden geïmplementeerd. In deze notitie worden onderstaande doelen en acties meegenomen:*

3.4.2.

Doel: dat ons streven naar een waardevolle parochie niet gericht is op perfectie, maar op een geest van barmhartigheid.

Actie: *We ontwikkelen door studie en bezinningsmomenten handvatten om in onze parochies deze geest van barmhartigheid positief te beïnvloeden.*

3.4.3.

Doel: dat onze parochies nederig naast de mens in nood staan, leren en samenwerken.

Actie: *We ontwikkelen vormen van samenwerking, waardoor mensen in nood niet noodgedwongen voorwerp van onze liefdadigheid zijn, maar medewerkers kunnen worden aan Gods Rijk.*

3.4.4.

Doel: dat mensen die gebukt gaan onder hun zonden en hun fouten in onze parochie barmhartigheid kunnen vinden.

Actie: *We geven mensen die met zichzelf en met hun leven overhoop liggen, een voorkeursoptie in de pastorale zorg.*

We benoemen in verkondiging, gebed, publicatie en persoonlijk pastoraat zonden en fouten zodanig, dat zij die moeite hebben met deze onderwerpen niet afhaken, en dat zij die nood hebben aan barmhartigheid zich erkend weten.

3.4.5.

Doel: dat we de hulp voor mensen in lichamelijke en geestelijke nood in samenwerking met groepen buiten de kerk verder ontwikkelen.

Actie: *We onderzoeken hoe we de omringende samenleving kunnen dienen, niet alleen met de lichamelijke, maar ook met de geestelijke werken van barmhartigheid. We willen ons daarbij verbinden met andere kerken en met groepen buiten de kerk, die zich inzetten voor kwetsbaren, armen, gevangenen en verslaafden.*

3.4.6.

Doel: dat we de zorg voor de naaste en de zorg voor het gemeenschappelijk huis (de aarde, het milieu, de schepping) verbinden.

Actie: *Onze parochies zouden uitgebreid kunnen worden met een werkgroep, in relatie met de twee Parochiële Caritas Instellingen (PCI's), die aandacht voor het milieu betreft in de zorg voor mensen in armoede. Deze nieuwe werkgroep zou 'een nieuw type' vrijwilligers kunnen aantrekken.*

3.5. We gaan voor een zichtbare parochie

Een wervende parochie begint bij haar gelovige kwaliteit, dit is liefde leren, leven en doorgeven. Doordat duidelijk is waar we voor gaan in ons parochieleven, zal dat ook doorklinken in onze publiciteit. Wanneer we de omringende wereld met deze gelovige kwaliteit tegemoet treden, zullen we in de wereld zijn, zoals de ziel in het lichaam is.

We gaan voor een groter aantal werkgroepen die 'naar buiten' treden. Er kunnen verbanden aangegaan worden met personen en groepen van buiten de kerk, we kunnen als leerlingen de dialoog aangaan en we kunnen naast mensen gaan staan. Dan maken we de noden van de wereld zichtbaar en kunnen we (andere leden van) de parochies betrekken bij het werk dat gedaan kan worden.

We gaan voor vieringen die midden in de wereld staan. Inhoud en vorm van onze vieringen verwijzen immers naar een leven in het licht van Gods genade. Dus zoeken we de weg van de gastvrijheid en nodigen actief mensen uit om aan onze vieringen deel te nemen. In gebed en verkondiging staan we niet alleen naast de (vertrouwde) gelovige kerkgangers, maar ook naast de aanwezige twijfelaars en niet gelovigen. We willen onze gasten tegemoet gaan met een evangelie dat verstaanbaar is en dat in hen geïnteresseerd is.

In de afgelopen jaren is hard gewerkt aan goede communicatie en publiciteit. Het is belangrijk dat we de verschillende aspecten van onze missie en visie in beeld brengen voor onze eigen mensen en voor de mensen buiten ons parochieleven. Met vernieuwend beleid zullen we ons richten op doelgroepen die we nu nog onvoldoende bereiken.

Doelen en acties

3.5.1.

Doel: dat onze parochies zichtbaar voor onze omgeving zijn.

Actie: *Eén jaar lang wordt de zichtbaarheid gethematiseerd. Dat resulteert in een geactualiseerde notitie waarin concrete handvatten worden gegeven, die systematisch worden geïmplementeerd. In deze notitie worden onderstaande doelen en acties meegenomen:*

3.5.2.

Doel: dat we de noodzaak van onze missionaire opdracht duidelijk maken, zodat we kunnen rekenen op begrip en/of ondersteuning voor onze vernieuwingen.

Actie: *Het Pastoraal Team, Parochiebestuur en Adviesorgaan ontwikkelen strategieën om a) de noodzaak van de missionaire opdracht duidelijk te maken en om b) deze opdracht handen en voeten te geven.*

3.5.3.

Doel: dat de missie en visie binnen vijf jaar binnen en buiten de parochie gekend zijn of worden gevoeld.

Actie: *De missie keert terug op vaste plaatsen, zoals de facebookpagina, de website, enzovoort. Zowel in publiciteit als in verkondiging noemen we systematisch onze missie en visie.*

3.5.4.

Doel: dat de verbetering van de gelovige en missionaire kwaliteit zichtbaar wordt voor onze eigen parochies en voor onze omgeving.

Actie: *Parochianen treden met deze gelovige kwaliteit enthousiast naar buiten: in gesprek, in activiteiten en in samenwerking met groepen buiten de kerk.*

Aan de hand van het gebed van Edith Stein, "God, maak ons tot een venster waardoor uw liefde in de wereld schijnt", evalueren we jaarlijks of we inderdaad de gelovige kwaliteit van de parochie verbeteren.

3.5.5.

Doel: dat de kwaliteit van de parochie door onze omgeving gezien wordt als een antwoord op de vragen van nu.

Actie: *Werkgroepen zoeken actief de mogelijkheden om de kerk in de wereld en de wereld in de kerk te brengen door verbanden aan te gaan met groepen buiten de kerk, een gesprek als leerling aan te gaan met de omringende wereld en met mensen in nood.*

3.5.6.

Doel: dat meer mensen deelnemen aan onze vieringen en activiteiten en/of delen in de inhoud.

Actie: *Handvatten worden aangereikt om actief mensen uit te nodigen aan onze vieringen en activiteiten deel te nemen. We nodigen meer mensen uit om de website, facebookpagina, de Pastorale Brief te lezen, of naar de livestream te kijken.*

3.5.7.

Doel: dat vieringen en activiteiten worden verlevendigd in hun vormgeving door eigentijdse elementen te gebruiken.

Actie: *Pastores en werkgroepen zoeken naar elementen die het gesprek op gang brengen, interactief en spraakmakend zijn.*

3.5.8.

Doel: dat vieringen en activiteiten worden verlevendigd door eigentijdse audiovisuele middelen te gebruiken.

Actie: *dat sprekers in de liturgische ruimte goed verstaanbaar kunnen zijn, dat afspeelapparatuur vanzelfsprekend aanwezig is en dat we een experiment beginnen met het gebruik van beeldschermen tijdens vieringen en activiteiten.*

4. Ondersteuning, doelen en taken

4.1. Pastoraal Team, Parochiebestuur en Adviesorgaan

Sinds 1 september 2017 hebben de twee parochies een duidelijke structuur gekregen in de vorm van een Personele Unie met één Parochiebestuur (PB), één Pastoraal Team (PT), één Adviesorgaan (AO) en drie Parochiekerncommissies (PKC's).

De zorg voor beide parochies is nieuw en vraagt een andere manier van vergaderen. Op de agenda staan vooral overkoepelende zaken en onderwerpen die langdurige processen omvatten, waarbij de zorg voor de toekomst van de gebouwen veel aandacht krijgt. Parochiegebonden zaken worden veelal door taakgroepen en PKC's besproken en met advies voorzien, aan het bestuur voorgelegd.

De jaarlijks terugkerende begrotingen en jaarrekeningen vragen minder aandacht dan voorheen, want zijn door een kascommissie vooraf goedgekeurd.

Elke vergadering wordt het bestuur geïnformeerd over de ontwikkelingen.

Het Pastoraal Team stuurt het proces van vernieuwing naar een missionaire parochie aan en zal haar slagkracht voor deze inspanning moeten vergroten. Mogelijk kan het Pastoraal Team met een leiderschapsteam of missionair team van vrijwilligers worden uitgebreid. Ook kan versterking worden gezocht door samenwerking met bestaande organen. Het Pastoraal Team kan een duidelijker beroep doen op de ondersteunende mogelijkheden van het bestuur.

4.1.1.

Doel: dat het Pastoraal Team meer slagkracht ontwikkelt om de parochievernieuwing door te zetten.

Actie: *Het Pastoraal Team onderzoekt de mogelijkheden om een leiderschapsteam of missionair team op te zetten, en samenwerking te zoeken bij bestaande organen in de parochie. Op deze manier zet het team stappen om haar slagkracht te vergroten.*

4.1.2.

Doel: dat het bestuur actief deelneemt in de ondersteuning van de parochievernieuwing op de verschillende terreinen van zijn verantwoordelijkheid.

Actie: *In een samenwerking van teamleider en PB wordt een plan gemaakt over hoe de parochievernieuwing ondersteund kan worden als het gaat om organisatie, financiën, gebouwen, personeel, vrijwilligers en communicatie.*

4.1.3.

Doel: dat dit parochieplan de gewenste parochievernieuwing ondersteunt en dat we de stap maken van onderhoudskerk naar missionaire kerk.

Actie: *het PT, PB en AO, werken het parochieplan systematisch uit in concrete acties en de uitvoering daarvan en in 2026 vindt een evaluatie plaats van de eerste resultaten.*

4.2. Communicatie

Op 14 april 2021 is door het bestuur een Communicatieplan vastgesteld. Hierin is het beleid opgenomen t.a.v. alle berichten die de parochies naar buiten brengt via Website, Facebook, Parochiepagina's of op welke manier dan ook.

Ook is gekeken hoe de interne communicatie georganiseerd wordt binnen het Pastoraal Team, het Bestuur en het overige kader en de werkgroepen. Om tot een goede samenhang te komen is het nodig de interne communicatie te optimaliseren.

In dezelfde periode is de vernieuwing en optimalisering van de websites gerealiseerd, en beter gericht op verjonging van de groep mensen die op de parochie betrokken is. Gebruik van Facebook, YouTube en livestream is in beide parochies geïmplementeerd. De parochie-vernieuwing, bijvoorbeeld de geloofsgesprekken met jonge parochianen in het kader van de sacramentsvoorbereiding, speelt hierbij een rol.

Het blijft een uitdaging om alle verschillende kanalen goed te bedienen en het bereik op nieuwe doelgroepen te richten. We kunnen ons daarbij specifiek richten op doopleden, 'stille leden' van het parochiefonds, of mensen die voor bepaalde diensten bij de parochie aankloppen. De publiciteit moet ook gericht worden op mensen buiten het verband van de parochie. Dit alles vanuit de visie een gastvrije parochie te willen zijn

4.2.1.

Doel: dat onze missie, visie en het concrete parochieleven via publiciteit bij een groeiende groep mensen in beeld wordt gebracht.

Actie: *Systematisch verschillende doelgroepen benaderen via een verscheidenheid aan publicitaire mogelijkheden door het doel, de boodschap, de methode en de organisatie te richten op de doelgroep.*

4.2.2.

Doel: dat onze communicatiekanalen optimaal ingezet worden.

Actie: *De verschillende kanalen jaarlijks evalueren en het optimaliseren van de huidige kanalen of de inzet van nieuwe kanalen.*

4.2.3

Doel: dat de interne communicatie geoptimaliseerd wordt door duidelijke informatiestromen en overlegmomenten.

Actie: *Tussen de beleidsorganen worden verslagen uitgewisseld of de uitwisseling wordt via een afvaardiging mondeling gedaan. Het Pastoraal Team is altijd bereikbaar via de bereikbaarheidstelefoon.*

4.2.4.

Doel: dat de voortgang van het Parochieplan inzichtelijk gemaakt wordt

Actie: *Na elk (thema-)jaar een evaluatie in PB, PT, AO.*

4.3. Financiën

Een parochie kan de toekomst niet in zonder een gezonde financiële situatie. Dat het vooral de oudere parochianen zijn die de parochie financieel ondersteunen is geen gezonde basis.

We zullen alleen aan een gezonde financiële basis kunnen werken wanneer we duidelijk kunnen maken waar we als de parochie voor staan, waar we voor gaan en waar we aan blijven werken, zoals beschreven in hoofdstuk 3.

De Actie Kerkbalans is in beide parochies zoveel mogelijk gelijkgetrokken. Op een eenvoudige manier wordt aan de parochianen inzicht gegeven in de balans van de parochie en via 'thermometers' wordt de stand van de kerkbalans bijgehouden. Elk jaar worden in de uitnodiging voor deelname kleinschalige, concrete doelen opgenomen.

In de Parochie Heilige Geest worden voor de Actie Kerkbalans alle ingeschreven parochianen aangeschreven. In de Parochie Dongen en Klein Dongen – Vaart worden alleen de betalende leden aangeschreven. Dat geldt ook voor de verspreiding van het Jaarbeeldverslag en de Activiteitenfolder.

De taakgroep financiën streeft naar uniformiteit binnen de parochies in de verhoudingen obligaties en aandelen, hierbij worden de ontwikkelingen op de beurs nauwkeurig gevolgd.

4.3.1.

Doel: dat de parochianen gestimuleerd worden om een parochiebijdrage te geven.

Actie: *De werkgroep kerkbalans blijft zoeken naar aansprekende middelen die aandacht trekken; middelen die de financiële situatie transparant maken en die laten zien dat de missie en visie van onze parochie veelbelovend zijn.*

4.3.2.

Doel: dat we nieuwe mensen werven voor het Parochiefonds.

Actie: *Het hele jaar door wordt inzicht gegeven in de ontwikkelingen op het gebied van de parochievernieuwing; via de website, Facebook, de Parochiepagina in het Weekblad, de Pastorale Brieven, livestream, het Jaarbeeldverslag en de nieuwsoverzichten die sinds september 2021 iedere zaterdag via de mail worden verstuurd. In de Actie Kerkbalans kan een vervolg gegeven worden die aansluit bij publiciteit voor bepaalde doelgroepen, zoals aangegeven in 4.2.1.*

4.3.3

Doel: dat we nieuwe financieringsbronnen zoeken voor incidentele en/of structurele financiering van gebouwen, onderhoud en programma

Actie: *Specifieke bronnen benaderen, zoals kloosterorden en civiele subsidiënten.*

4.4. Gebouwen

We hebben onszelf de vraag gesteld hoeveel kerkgebouwen we in onze twee parochies nodig hebben. Naar aanleiding van een studiedag op 28 augustus 2020 is het volgende standpunt ingenomen: We kiezen niet voor één hoofdkerk.

De sociale kracht van onze dorpen is sterk en belemmert zelfs de kerkelijke mobiliteit. Men wil niet naar een ander dorp om te kerken. Hoewel het in Kerk-zijn om de ontmoeting met Christus gaat, is de menselijke ontmoeting een belangrijke drijfveer. Het is niet goed om deze twee aspecten tegen elkaar uit te spelen. Beide motieven liggen zelfs in elkaars verlengde. Sterker nog, in onze kerkopbouw willen we deze lokale verbondenheid benutten. Daarom zullen we pas op langere termijn bekijken of we van drie naar twee kernen moeten gaan. Een parochiecentrum nabij of in de kerk is gewenst. De kerken van Dongen en Rijen en hun parochiecentra zullen op langere termijn de twee kernen zijn van waaruit pastorale activiteiten worden ontwikkeld.

In november 2018 verscheen de notitie: ‘Toekomst parochiekerk Dongen en Klein Dongen-Vaart’. Dit rapport was de start van de gesprekken, overleggen, studiedagen, vergaderingen en het uitwerken van opdrachten vanuit het bisdom. Eind 2022 kon het parochiebestuur aan het bisdom laten weten dat de mogelijkheid om te gaan kerken in de St. Jozefkapel van de congregatie van de zusters Franciscanessen (fase 1) tot een reële optie zou behoren en is het voorgenomen besluit genomen. De parochianen werden geïnformeerd en gehoord en de documenten zijn toegankelijk gemaakt.

Het parochiebestuur gaat, i.s.m. het bisdom, vanaf eind 2023 fase 2 in: De herbestemming van de St. Laurentiuskerk.

In het najaar van 2023 zal het proces worden gestart rond de keuze van een nieuwe naam voor de Parochie Dongen en Klein Dongen -

Vaart. Het streven is deze naam tijdens de officiële overgang naar de kapel van de zusters op 7 januari 2024 bekend te maken.

Sinds september 2021 is er ook gestart met een groeidocument voor de gebouwen van de Parochie Heilige Geest.

De aangegane verplichtingen voor de exploitatie van de vier kerkhoven lijken op de langere termijn gewaarborgd.

Beide parochies stellen de kerkruimtes graag open voor bezichtiging en gebed. Er vinden ook concerten plaats. Er wordt zorgvuldig omgegaan met het gewijde karakter van de ruimtes.

Graag willen we een 'Groene Kerk' zijn, maar het verduurzamen van gebouwen is gekoppeld aan een gebouwenplan. De energiecrisis heeft ons laten zien dat we de toekomst niet in kunnen met de grote liturgische ruimtes van voorheen.

In 2022 is in Rijen het Moestuinproject 'De tafel van de Heilige Geest' gerealiseerd en in Dongen is naast het oude kerkhof een insectentuin gerealiseerd; het zijn voorbeelden van een duurzamer gebruik van onze gronden.

4.4.1.

Doel: dat er één gebouwenplan komt voor beide parochies.

Actie: *Na het gebouwenplan voor de Parochie Dongen en Klein Dongen – Vaart wordt ook een gebouwenplan voor de Parochie Heilige Geest opgesteld. Vervolgens worden beide gebouwenplannen in elkaar geschoven, zodat er een helder beeld ontstaat van de toekomst op korte en middellange termijn.*

4.4.2.

Doel: dat er een goed, eventueel multifunctioneel gebruik komt van de liturgische ruimtes, met in achtneming van het gewijde karakter.

Actie: *het maken van een voorstel, waardoor het mogelijk wordt om maatwerk aan te bieden bij het verhuren van ruimtes.*

4.4.3.

Doel: dat we de toekomst ingaan met goed onderhouden gebouwen.

Actie: *Opstellen van een Meerjaren Onderhouds Plan (MOP) voor alle gebouwen.*

4.4.4.

Doel: dat onze gebouwen en onze percelen duurzaam gebruikt worden.

Actie: *We verminderen het energiegebruik in onze gebouwen, onderzoeken de mogelijkheden om van zonne-energie gebruik te maken en vergroten de duurzaamheid van onze percelen.*

4.5. Personeel en vrijwilligers

Het werk van personeel en vrijwilligers draait om de kern: God die liefde is. Het vrijwilligerswerk moet dan ook gekenmerkt worden door christelijke waarden zoals geloof en liefde, verbondenheid en respect, gerechtigheid en barmhartigheid. Het is belangrijk dat mensen in een inspirerende en veilige omgeving kunnen werken. Wanneer mensen de kans krijgen om samen te werken en zinnig vrijwilligerswerk te doen, groeien ze als mens en voelen ze zich bevestigd. Ze zullen dat belonen met hun inzet voor de gemeenschap.

Presteren is geen vies woord, het kan zelfs de arbeidsvreugde verhogen, maar het mag geen doel op zich worden. Alleen dan kan het de opbouw van een christelijke gemeenschap dienen.

Het is goed wanneer we kijken naar de noodzaak van het werk dat gedaan moet worden, maar we moeten ook kijken hoe het werk dienstbaar kan zijn aan personeel en vrijwilligers. Juist nu de leeftijdsopbouw van personeel en vrijwilligers geen evenwichtige opbouw kent en de werving moeizamer wordt, vraagt dat om een aanpassing. Overigens, we gaan de komende jaren in met een grote groep vrijwilligers, ondanks de krimp. De waardering die de vrijwilligers ontvangen, met een kaart en een gezellig samenzijn, is inmiddels in de beide parochies op elkaar afgestemd.

Door de personeelsfunctionaris van het Bestuur worden tweejaarlijks werkomstandighedengesprekken gehouden met alle personeelsleden en om de twee jaar worden door de personeelsfunctionaris van het Bisdom functioneringsgesprekken gehouden met de pastorale beroepskrachten. Het welzijn van het personeel is daarbij een belangrijke insteek.

Voor personeel en vrijwilligers is er in beide parochies een vertrouwenspersoon.

4.5.1.

Doel: dat we frustraties en overbelasting bij vrijwilligers voorkomen.

Actie: *Inventariseren bij welke werkgroepen dit speelt en daar op een plan van aanpak maken. Een dergelijk plan kan o.a. inhouden: minder eisen van groepen die kleiner worden; aangeven welk (nader te bepalen) werk niet meer hoeft te gebeuren; zo nodig groepen samenvoegen om ze nieuwe kracht te geven.*

4.5.2.

Doel: dat we de vrijwilligerstaken laten aansluiten bij de parochievernieuwing.

Actie: *De taken benoemen die passen bij de parochievernieuwing en nagaan hoe die aansluiten bij de talenten en vaardigheden die vrijwilligers zelf meebrengen.*

4.5.3.

Doel: dat we de werving van vrijwilligers omvormen en vernieuwen, zodat die aansluit op doelgroepen zoals aangegeven in 4.2.1.

Actie: *Onderzoek doen naar welke methoden van werving effectief zijn voor de verschillende doelgroepen.*

